

Наталія Красілинець,
Наталія Куцина,
Каріна Павкевич

РОЛЬ ІНСТИТУЦІЙ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В БОРОТБІ УКРАЇНИ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Агресія Росії проти України стала справжнім випробуванням для кожного з нас. Ми всі об'єдналися в єдине для того, щоб дати відсіч окупанту. Завдяки цій агресії зразу стало зрозуміло наскільки високий рівень патріотизму та солідарності зростає в українського суспільства. Нажаль, не кожен українець ще зрозумів важливість патріотизму та того, наскільки важливо захищати свою державу не лише на фронті, але й і в інших соціально-економічних сферах життєдіяльності. Проте, можна впевнено говорити, що влада і громадяни, держава і суспільство сьогодні виступають єдиним фронтом, що став на захист України і українців.

Можна зауважити, що різноголосся серед українського суспільства та відсутність стовідсоткової солідарності не є дивною. Цьому сприяла й підривна діяльність агентів «русского мира» в Україні, які намагалися дестабілізувати ситуацію в Україні, дезінформували українців, маніпулювали їхніми національними і патріотичними почуттями, провокували релігійні, мовні та національні конфлікти [2]. Та все ж війна все розставляє на свої місця...

Мільйони українців покинули 24 лютого 2022 року від звуків ракет, вибухів, нищівних ударів ворога.... Однак всім добре відомо, що війна розпочалась ще у лютому 2014 року, але не мала таких масштабів [5]. Слід зауважити, що більшість людей потребували підтримки та порятунку і тут на допомогу приходять громадські об'єднання (організації), які в свою чергу належать до провідних інституцій громадянського суспільства.

Громадянські інституції завжди відігравали важливе значення для держави та суспільства в цілому. Їхня роль у період повномасштабної війни зросла ще більше. Творчі спілки, асоціації, організації роботодавців та ще багато інших, зараз, у період повномасштабного вторгнення працюють ще більше, адже розуміють – це потрібно для перемоги.

Велике значення відіграють благодійні організації, які допомагають людям із різних куточків України, допомагають фронту. В час повномасштабного вторгнення тисячі українців стають переселенцями, біженцями самі того не бажаючи. Цим людям охоче допомагають волонтери. Як приклад можна навести ГО «Волонтери Закарпаття» [3], які допомагають як ВПО (внутрішньо-переміщені особи) так і військовим. Варто зауважити, що до організації належить близько 200 людей, серед яких багато молоді. Завдяки спільній праці, волонтери змогли забезпечити військових технікою, більш ніж на 5 млн. грн. Ще одним прикладом благодійної організації є «Волонтеріат УжНУ» [Ошибка! Источник ссылки не найден.]. До волонтерства долучились викладачі університету, випускники та всі бажаючи. Практично з перших днів війни почали плести маскувальні сітки, у музеї УжНУ зробили склад із одягом для

переселенців, у гуртожитки університету почали заселяти ВПО [3], згодом оголосили безстроковий збір дитячих малюнків, які додаватимуть мотивації нашим військовим тощо. Вагомий внесок у дозвілля та розвиток дітей постраждалих від бойових дій вносять творчі спілки та асоціації, які показують майстер-класи та всіляко відволікають дітей від подій сьогодення.

І таких громадських інституцій, які допомагають у боротьбі проти російської агресії можна назвати безліч. Адже кожен розуміє, що без сильного тилу – не буває сильного фронту. Кожен із нас працює для перемоги, яка обов'язково буде, адже все буде Україна!

Так, очевидним залишається той факт, що з початком повномасштабного вторгнення Росії в Україну, люди помітно об'єдналися, надаючи підтримку один одному і спільними зусиллями наближуючи країну до перемоги. Громадські організації по всій країні теж відіграють важливу роль у цьому. Варто зауважити що активне залучення громадянського суспільства до діяльності, пов'язаної з подоланням наслідків війни, залежить від того чи була держава підготовлена до початку війни та чи мала відповідно розроблені алгоритми врегулювання наслідків спричинених нею.

У 2014 році Україна взагалі не була готова до наступу російського ворога. Тоді саме організації громадянського суспільства взяли на себе майже всю першочергову допомогу – від евакуації цивільних з зони бойових дій до купівлі форми для армії, від надання правових консультацій до написання законів. Численні волонтерські ініціативи, які були утворені в перші місяці війни, в подальшому вирости у великі громадські організації, благодійні фонди, які і зараз допомагають постраждалим від війни.

Але не можна сказати і те, що у 2022 році Україна була повністю готова до війни, однак мужність і рішучість українського народу та його керівництва у боротьбі за захист суверенітету, територіальної цілісності та свободи України допомогли швидко зреагувати і сформувати подальший план дій.

Волонтерські організації, громади, засоби масової інформації та низка інших організацій показали готовність українців допомагати один одному у вирішенні питань евакуації, розміщення переселенців, надання їм першої гуманітарної допомоги. Варто зазначити, що інституції громадянського суспільства зі сходу України також були змушені виїхати на захід, через загрозу репресій з боку окупантів. Але вони не припинили діяльність навіть ставши вимушеними переселенцями. Це вкотре показало, що не потрібно ділити народ України на східних і західних, адже у кризових ситуаціях ми завжди готові підтримати та допомагати один одному, бути одним цілим.

Отже, роль інституцій громадянського суспільства України у боротьбі держави проти російської агресії є надзвичайно важливою в усіх аспектах. Так, 5 вересня у Брюсселі, відбулося 8-ме засідання Ради асоціації Україна – Євросоюз, за підсумками якого було прийнято спільну заяву, де ЄС також зазначив, що високо оцінив громадянське суспільство України за його незмінну ключову роль у розвитку стійкості України проти російської агресії [4]. І це чудовий показник, який після перемоги України над Росією, після завершення війни слід буде тільки покращувати.

1. Не забувати, що триває війна: ГО «Волонтеріат УжНУ» продовжує працювати задля перемоги. *Uzhgorod.net.ua*. URL: <https://uzhgorod.net.ua/news/168811>
2. Про стан розвитку громадянського суспільства в Україні: загальні тенденції, регіональні особливості: аналіт. доп. / Яблонський В.М., к. і. н., доц. (керівник авторського колективу); Корнієвський О.А., д. політ. н., доц.; Василюк С.М.; Вауліна Ф.В.; Вознюк П.Ф., к. політ. н.; Горелов Д.М.; Калашнікова О.Є.; Крисенко О.В., к. філос. н.; Лазаренко В.І.; Лендел М.О., д. політ. н., доц.; Мігряєва С.І., к. і. н.; Опалько Ю.В.; Палій Г.О., к. політ. н.; Пеліванова Н.І.; Сербіна Ю.В., к. політ. н.; Спірідонова Л.М.; Фісун О.А., д. політ. н., проф. К.: НІСД, 2014. 78 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2014-04/grom_susp-bdf01.pdf
3. Роль громадянського суспільства під час війни Росії проти України. *Zmina*. URL: <https://zmina.info/columns/rol-gromadyanskogo-suspilstva-pid-chas-vijnju-rosiyi-protuy-ukrayiny/>
4. Спільний пресреліз за підсумками 8-го засідання Ради асоціації Україна – ЄС. URL: <https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/%>
5. Як працює тил Закарпаття. *Карпатський об'єктив*. URL: <http://life.ko.net.ua/?p=130235>